

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 15P/56/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723201197
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hirjaková
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2023:7723201197.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňou JUDr. Máriou Hirjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. a to B., nar. XX.X.XXXX a C., nar. X.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, deti rodičov nebohého D. A., nar. XX.X.XXXX, zomrelého dňa 22.10.2022 a C. A., E. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. - D. X, toho času Ziegelstrase 4b, 08412 Werdau Nemecko, o návrhu G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D.- H. B., C. XXXX/X, toho času E. X, XXXX I. G., korešpondenčná adresa F. - D. X, o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Z v e r u j e maloleté deti A. a to B., nar. XX.X.XXXX a C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom F. - D. J. X do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., H. B., C. J. XXXX/X, toho času E. 3, 8750 I. G., korešpondenčná adresa F. - D. J. X, ktorý bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu každého z maloletých detí výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktorú sumu je matka povinná prispievať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, číslo účtu: K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vždy do 25-teho dňa, toho ktorého mesiaca vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1./ Navrhovateľ podal na tunajší súd dňa 24.3.2023 návrh na zverenie maloletých detí A. a to B., nar. XX.X.XXXX a C., nar. X.X.XXXX do jeho náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že otec maloletých detí zomrel dňa XX.XX.XXXX a matka maloletých detí vycestovala do Nemecka za rodinou a maloleté deti ponechala v starostlivosti starej matky. Maloleté deti prejavili súhlas so zverením do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, keďže navrhovateľ je ich strýkom a majú spolu vytvorený dobrý vzťah.

2./ Matka súhlasila so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, čo vyplýva z jej písomného vyjadrenia zo dňa 20.8.2023.

3./ Zástupkyňa kolízneho opatrovníka s návrhom súhlasila.

4./ Súd vykonaným dokazovaním zistil tento skutočný stav:

5./ Uznesením o vydaní neodkladného opatrenia, č. k. 15P/56/2023-15, zo dňa 13.04.2023, právoplatným dňa 07.07.2023 boli maloleté deti A. a to B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverené do náhradnej osobnej starostlivosti strýka G. A., nar. XX.XX.XXXX.

6./ Z výpovede navrhovateľa bolo zistené, že tento je bratom nebohého otca maloletých detí. Uviedol, že matka maloletých detí ho telefonicky požiadala, aby prišiel pre maloleté deti a aby sa o tieto staral, pretože nezvláda ich starostlivosť. Matka viackrát opustila aj jeho nebohého brata. Deti ho dobre poznajú a majú k nemu vytvorený dobrý vzťah. Navrhovateľ toho času žije a pracuje v Belgicku, kde má prenajatý štvorizbový apartmán, za ktorý mesačne uhrádza 330 Eur. V spoločnej domácnosti s ním býva aj jeho priateľka, ktorá súhlasí s tým, aby sa staral o bratove deti. Jeho brat náhle zomrel dňa XX.XX.XXXX, utrpel infarkt. Matka maloletých detí doteraz žila v Nemecku. Ďalej uviedol, že v podstate zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti od februára 2022. Deti ešte na Slovensku navštevujú školu, bývali u starej matky. Navrhovateľ plánuje s deťmi vycestovať do zahraničia, kde pracuje ako ako údržbár so zárobkom vo výške 1 600 – 1 700 Eur mesačne. Jeho zdravotný stav je dobrý, takže sa dokáže postarať o maloleté deti. Trestne stíhaný nebol. Navrhol maloleté deti zveriť do jeho náhradnej osobnej starostlivosti a matku zaviazat' platením výživného v minimálnej výške. Podľa jeho vedomostí matka maloletých detí toho času nepracuje. Občas sa s deťmi kontaktuje, ale deti s ňou nechcú byť. Navrhovateľ nemá žiadne vyživovacie povinnosti.

7./ Z výpisu z Registra trestov Generálnej prokuratúry SR zo dňa 23.8.2023 bolo zistené, že navrhovateľ nemá záznam v registri trestov.

8./ Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce zo šetrenia rodinného a výchovného prostredia u starej matky zo dňa 3.8.2023 bolo zistené, že maloleté deti C. a B. bývajú v spoločnej domácnosti so svojou starou matkou zo strany nebohého otca, C. G., nar. XX.XX.XXXX a plnoletým bratom E. A., nar. 02.04.2004. Obývajú 3-izbový rodinný dom s kuchyňou, kúpeľňou a sociálnym zariadením, ktorý je vo vlastníctve starej matky. V čase šetrenia boli prítomní všetci členovia domácnosti. Výdavky na domácnosť sú vo výške 320 € za vodu, plyn a elektrinu a 15 € za internet, ktoré hradí stará matka maloletých detí. Dom je zariadený pekným a účelovým nábytkom, hygiena bývania je na veľmi dobrej úrovni. Maloletý B. zdieľa detskú izbu spoločne so svojim maloletým bratom C., kde majú svoje samostatné postele a tiež dostatok priestoru na odpočinok a svoje záľuby. Stará matka maloletých detí v rozhovore uviedla, že jej syn (strýko maloletých detí) navštívil maloletého B. a C. a v mesiaci jún sa zdržiaval v jej domácnosti približne 1 týždeň. Uviedla aj to, že maloleté deti sú so strýkom v každodennom telefonickom kontakte cez sociálnu sieť Messenger. Ďalej uviedla, že má záujem predať tento rodinný dom, kde v súčasnosti bývajú a vycestovať do zahraničia k svojmu synovi, strýkovi maloletých detí. Maloletý B. A., nar. XX.XX.XXXX v školskom roku 2022/2023 ukončil 7. ročník L. M. N. O. a maloletý C. A., nar. XX.XX.XXXX v školskom roku 2022/2023 ukončil 1. ročník Základnej školy v Malčiciach. Ošetrojúcim pediatrom maloletých detí je MUDr. Helena Igazová pôsobiaca vo Veľkých Kapušanoch. Ich zdravotný stav je dobrý. Maloleté deti Horváthove a to B. a C. tiež prejavili záujem o ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti ich strýka. Uviedli, že sú s ním v každodennom kontakte cez sociálnu sieť Messenger a že majú s ním vytvorený blízky vzťah. Navštívil ich aj osobne v mesiaci jún, kedy im priniesol aj rôzne sladkosti a potrebné veci. Chcú bývať s ním v zahraničí, v G., nakoľko sú tam lepšie podmienky pre život. Maloletý B. uviedol aj to, že s matkou nie sú v kontakte, neprejavuje o nich záujem. Hnevá sa na svoju matku, nakoľko ich už viackrát opustila. Dňa 03.08.2023 úrad telefonicky kontaktoval strýka maloletých detí G. A., nar. XX.XX.XXXX vo veci zverenia maloletých detí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Tento im v rozhovore uviedol, že žije v G. K. K. P. L. K., nar. XX.XX.XXXX, s ktorou nemajú vlastné deti. Žijú v podnájme, kde majú k dispozícii 4 izby, kuchyňu, kúpeľňu a sociálne zariadenie. Pracuje ako čašník v hoteli. Uviedol, že so zverením maloletých detí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí aj jeho družka. Má v záujme žiť s maloletými deťmi v Belgicku, kde sa už informoval o zápise maloletých detí do školy. So strýkom sú v pravidelnom telefonickom kontakte a aj naďalej prejavuje záujem o zverenie maloletých detí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Po vydaní rozsudku o zverení maloletých detí A. do jeho náhradnej osobnej starostlivosti má v záujme s nimi vycestovať do Belgicka a tam im zabezpečovať potrebnú starostlivosť. Ďalej uviedol, že má s maloletými deťmi vytvorený dobrý vzťah, nakoľko navštevoval domácnosť svojej matky aj v čase, keď jeho brat ešte žil. Otec maloletých detí D. A. je nebohý, zomrel dňa XX.XX.XXXX. Dňa 03.08.2023 úrad telefonicky kontaktoval matku maloletých detí C. A., nar. XX.XX.XXXX za účelom zistenia jej názoru na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti strýkovi. Matka maloletých detí uviedla, že o maloleté deti sa nevie postarať, nemá zabezpečené stabilné bývanie, ani vhodné podmienky pre zabezpečenie ich potrebnej starostlivosti. Býva v Nemecku u svojich známych. Súhlasila s tým, aby boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti svojho strýka zo strany nebohého otca.

9./ Zhodnotením situácie detí a rodiny, posúdením možností rodiča a ďalších príbuzných deti riešiť situáciu určili nízku mieru ohrozenia. Dôvodom je, že maloleté deti nemajú naplnené emocionálne potreby zo strany rodičov, nakoľko ich otec je nebohy a matka nemá záujem o ich výchovu a starostlivosť, avšak biologické potreby majú naplnené zo strany starej matky, ktorá im v súčasnosti zabezpečuje starostlivosť. V domácnosti starej matky, kde maloleté deti v súčasnosti bývajú majú vytvorené vhodné podmienky na ich priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin. K bytovým pomerom strýka sa nevedia vyjadriť, nakoľko žije v zahraničí. Avšak je potrebné, aby maloleté deti mali osobu, ktorá ich bude zastupovať pri vybavovaní bežných vecí ako sú škola, lekár. Na základe šetrenia a rozhovoru s maloletými deťmi, strýkom maloletých detí a matkou maloletých detí konštatujú, že v záujme maloletých detí je ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti svojho strýka, s čím matka sama prejavila súhlas.

10./ Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

11./ Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

12./ Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

13./ Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

14./ Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

15./ Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

16./ Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

17./ Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému

dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

18./ Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

19./ Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20./ Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

21./ Súd poukazuje na tú skutočnosť, že výživné v rozsahu 30% zo sumy životného minima, ktoré je v súčasnej dobe vo výške 36,80 Eur, je povinný prispievať každý rodič, bez ohľadu na výšku svojho príjmu, resp. bez ohľadu na to, či vôbec nejakým príjmom disponuje.

22./ Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich strýka G. A., nakoľko tento prejavil záujem zabezpečiť ich riadnu starostlivosť. Otec maloletých detí je nebohý a matka nemá zabezpečené stabilné bývanie, ani vhodné podmienky pre zabezpečenie ich potrebnej starostlivosti. V konaní bolo ďalej preukázané, že navrhovateľ spĺňa všetky osobnostné a morálne predpoklady a má vytvorené aj materiálne podmienky pre výchovu maloletých detí, o ktoré je ochotný a schopný sa aj naďalej starať.

23./ Z vyššie uvedených dôvodov preto súd maloleté deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti ich strýka G. A., ktorému súd zároveň vymedzil rozsah práv a povinností k maloletým deťom a matke uložil povinnosť prispievať na ich výživu minimálnym výživným.

24./ O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 (pätnástich) dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1, 2 Civilný sporový poriadok) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilný sporový poriadok).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody mnéozno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 3 CMP).